Г.В. КОЧКОВА, М.О. ДЕЙ

*Ганна Вікторівна Кочкова, докторант Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Болгарія)**

ORCID: 0000-0003-4939-9692

*Марина Олександрівна Дей, кандидат юридичних наук, доцент Національного авіаційного університету***

ORCID: 0000-0002-0626-8089

ВПЛИВ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ СУДДІВ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ НА РЕФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН ІЗ СУДДЯМИ

Постановка проблеми. Актуальність дослідження полягає в значущості ефективної судової системи для держави, оскільки функції, які виконують судді, відіграють важливу роль в питанні захисту прав людини і стоять на сторожі принципів демократії і верховенства права. Проте, не зважаючи на те, що судді виступають гарантами захисту прав людини, часто їхні права можуть бути порушені, зокрема, трудові права. Особливої уваги заслуговує питання виникнення трудових прав суддів, адже саме з цього моменту в судді виникають трудові права і обов'язки. Проблема в питанні виникнення цих трудових правовідносин може негативно відобразитись при розгляді інших питань, пов'язаних із працевлаштуванням і трудовими правами суддів, зокрема, питанням винагороди, відпустки, пенсійного забезпечення тощо. Встановлення єдиних стандартів у питанні встановлення правовідносин з суддею є запорукою подальшого запобігання порушення його прав.

Важливість правового регулювання трудової діяльності суддів відображається й на міжнародному рівні, підтвердженням чому є величезна кількість міжнародно-правових актів, що регулюють дане питання. Ряд важливих документів приймалися на регіональному рівні, а саме під егідою Ради Європи. Верховенство права – один із ключових принципів діяльності Ради Європи, що стало основою для підтримки правосуддя в країнах-учасниках. Незважаючи на той факт, що більшість таких документів мають рекомендаційний характер, вони зробили істотний вплив на законодавство держав-членів Ради Європи, в тому числі й України.

Крім того, особливе місце в питанні захисту трудових правовідносин із суддями відіграє ЄС, який також має низку важливих міжнародно-правових актів, спрямованих на захисту прав суддів. З урахуванням наближення України до європейських демократичних цінностей та стандартів у сфері правосуддя та захисту прав людини доцільно переглянути законодавство України щодо захисту трудових правовідносин із суддями з метою захисту їхніх трудових прав та забезпечення ефективного функціонування судової системи на території України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання правового статусу та трудових прав, а також трудових правовідносин з суддею розглядалось такими вітчизняними та іноземними дослідниками, як: Е. Аннерс, М.В. Баглай, В.Н. Бібіло, С.Я. Вавженчук, М. Варрен, Г.Б. Власова, А.Б. Гафуров, М. Діжу, І.Г. Запорожець, І.Б. Іваночко, М.А. Клендон, М. Кошук, О.Л. Кучма, Л. Мадісе, В.Г. Медведєв, Дж. Мьюллер, Б.М. Ортвейн, Р. Піллей, В. Рехбергер, Р.Р. Сахаров, Дж. Сейвері, Р.С. Сім, Д.М. Скотт, Б. Сомоді, Ф. Спіропулос, А.Я. Сухарев, І.А. Філіпова, Дж.Ді Федеріко, Л. Фелд, Т. Форкакіса, Г.Х. Шафікова, Г.Н. Хілл, К.Т. Хілл, І.В. Юревич, В.А. Ярема та іншими.

Формулювання мети статті. Метою статті є проведення аналізу окремих аспектів національного законодавства України щодо забезпечення трудових правовідносин із суддями та порівняння його з міжнародно-правовими актами у відповідній сфері, а також виокремлення норм, які потребують свого реформування під впливом міжнародно-правових норм та стандартів.

Виклад основного матеріалу. Насамперед, з метою дослідження питання захисту трудових прав суддів, звернемося до актів універсального характеру. Розглянемо Резолюцію Генеральної Асамблеї ООН 40/32 від 1985 р., в якій ООН закликає держави зосередити особливу увагу на судочинстві і його якості¹. Крім того, відповідної Резолюції були прийняті Основні принципи незалежності судових органів (далі – Принципи 1985 р.), згідно з якими неправомірне або несанкціоноване втручання в процес правосуддя є неприпустимим, а судові рішення не підлягають перегляду. У Принципах також зазначено наступне: «Члени судових органів, так само як і інші громадяни, користуються свободою слова, віровизнання, асоціацій та зборів. Однак, керуючись такими правами, судді повинні постійно вести себе так, щоб забезпечити повагу до своєї

посади, зберегти неупередженість і незалежність судових органів. Судді мають свободу організовувати асоціації суддів чи інші організації та вступати в них для захисту своїх інтересів, удосконалення професійної підготовки і збереження своєї судової незалежності». Згідно п. 11 Принципів 1985 р. зазначено також, що термін повноважень суддів, їх незалежність, безпеку, відповідну винагороду, умови служби, виплати і вік виходу на пенсію повинні належним чином гарантуватися законом. Принципи 1985 р. закріплюють також право суддів на відповідь і справедливе розслідування в разі скарги або звинувачення проти них².

Розглядаючи юридичну природу Принципів 1985 р., слід підкреслити, що вони були прийняті у формі Резолюції ООН, а отже, мають рекомендаційний характер. Тобто з урахуванням декларативного характеру відповідних Принципів 1985 р., їх можна віднести до норм *soft law*. Проте слід враховувати той факт, що на міжнародному універсальному рівні практично відсутні обов'язкові міжнародно-правові норми, які регулюють питання правовідносин із суддями. Звідси виникають певні проблеми, пов'язані з неможливістю досконалого врегулювання цього питання на рівні держав, адже міжнародний механізм такого врегулювання відсутній. У цьому контексті виникає необхідність держав звертатись до норм *soft law* для того, щоб забезпечити ефективне функціонування судової системи на своїй території. Адже недотримання незалежності правосуддя може призвести до санкцій, які накладатимуться на державу з боку міжнародних організацій. Наприклад, недотримання незалежності правосуддя призведе до порушення прав людини, і особа, права якої були порушені, матиме підстави звернутись до міжнародних інститутів, наприклад ЄСПЛ, для скасування такого порушення, що, у свою чергу, призведе до накладання зобов'язань на державу. Для того, щоб уникнути такої ситуації у майбутньому, забезпечити права людини та незалежність правосуддя, держави і мають звертатись до міжнародних норм, які регулюють відповідне питання. Однак, оскільки обов'язкових міжнародних норм з цього питання не існує, держави узгоджують своє національне законодавство з нормами *soft law*.

Більше того, слід підкреслити, що необов'язковий характер міжнародно-правових актів зовсім не означає, що такі акти мають бути проігноровані державами. Міжнародне право загалом не має жорстких засобів контролю, а побудоване на взаємодії усіх його суб'єктів. Якщо ООН або будь-яка інша міжнародна організація видає акт рекомендаційного характеру, це означає, що він є реакцією на певну актуальну проблему, а отже, однозначно має бути взятий державами до уваги або врегулювати спірні моменти в тому чи іншому питанні. У нашому випадку таким актом стали Принципи 1985 р., які стали очікуваною реакцією на правові прогалини і були прийняті ООН для того, щоб такі прогалини усунути.

Зазначимо, що Принципи 1985 р. здійснили суттєвий вплив і на законодавство України. Так, у Законі України «Про судоустрій і статус суддів» від 2016 р. (далі – Закон 2016 р.) ст. 48 передбачено незалежність суддів та недопустимість тиску на них. Закон 2016 р. регламентує й інші аспекти щодо захисту прав суддів. Крім того, згідно із ст. 49 передбачено також недоторканність та імунітет судді. Положеннями ст. 56 врегульовані особливості прав та обов'язків судді, зокрема, серед прав можна виокремити: право на суддівське самоврядування, підвищення професійного рівня, участь в об'єднаннях та асоціаціях³. Таким чином, можна стверджувати, що Принципи 1985 р. знайшли своє відображення в законодавстві України.

Наступним важливим кроком стало прийняття фактично міжнародних стандартів щодо відбору кандидатів на посаду судді та кваліфікаційні вимоги, закріплені в Керівних принципах щодо ролі осіб, які здійснюють переслідування (далі – Керівні принципи 1990 р.), прийнятих VIII Конгресом ООН із попередження злочинності й поводження з правопорушниками (27 серпня – 7 вересня 1990 р.) в Гавані (Куба), у якому взяла участь держава-член ООН. Положення зазначеного документа регулюють кваліфікацію, відбір і професійну підготовку суддів. Кандидатам на посаду судді необхідно мати високі моральні якості і здібності, а також відповідну підготовку та кваліфікацію. Разом із тим, слід зазначити, що відповідно до п. 2 встановлення критеріїв відбору кандидатів Принципи покладають на держави. Крім того, у положенні п. 2 йдеться про те, що державами забезпечуються критерії відбору осіб для судового переслідування, у тому числі гарантії проти призначень, які базуються на упередженості, а також без будь-якої дискримінації за ознакою кольору шкіри, раси, мови, статі, релігії, політичних або інших переконань, соціального, етнічного або національного походження, майнового, матеріального, станового чи іншого положення, за винятком того, що не повинно розглядатися як дискримінаційна вимога призначати кандидатом на посаду. Також держави стежать за тим, щоб судді мали відповідну освіту й підготовку, дотримувалися ідеалів і етичних норм, властивих цій посаді, мали доцільну інформацію щодо конституційних та нормативних заходів щодо охорони прав обвинувачених осіб і жертв, про права людини та основні свободи, визнаних національним і міжнародним правом⁴. Виходячи з цього, можна зробити висновок, що кожна держава може встановлювати власні вимоги до кандидатів на посаду судді, ґрунтуючись на власній правовій концепції, системі освіти і чинному національному законодавстві. Зазначимо, що Україна також дотримується відповідних стандартів щодо встановлення власних критеріїв та вимог до кандидатів на посаду судді.

Наголосимо, що наведений документ належить до *soft law*, однак, так само як і згадані раніше, Принципи 1985 р., здійснили суттєвий вплив на формування національного законодавства держав світу в питанні формування базових вимог до кандидата на посаду судді.

Зазначимо, що крім вищенаведених актів на універсальному міжнародному рівні прийнято й ряд інших міжнародно-правових актів, спрямованих на врегулювання питання статусу суддів та трудових правовідносин із ними. Серед них можна виокремити, наприклад, Монреальську універсальну декларацію про незалежність правосуддя від 1983 р. (була прийнята Першою Світовою конференцією про незалежність правосуддя за участі близько 130 видатних юристів світу, які представляли понад 20 різних світових організацій) та Всесвітню хартію суддів від 1999 р. (прийнята в м. Тайпеї (Тайвань) Центральною Радою Міжнародної Асоціації Суддів, членами якої є 90 держав світу, у тому числі й Україна). Обидва документи прийняті у якості підсумків роботи конференцій та, не зважаючи на їхній рекомендаційний характер, заклали важливі підва-

лини в усвідомленні державами необхідності забезпечення незалежного правосуддя шляхом забезпечення критеріїв відбору суддів та їх трудових прав.

Продовжуючи питання визначення критеріїв, яким повинен відповідати кандидат на посаду судді, зазначимо, що в міжнародно-правових актах універсального рівня вони чітко не закріплені та можуть мати відмінності залежно від законодавства різних країн. Однак передбачені загальні вимоги, які повинні бути висунуті до судді. Так, закріплені основні принципи початку відбору, призначення суддів та їх кар'єрного зростання. Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи СМ / Rec (2010) 12 «Про незалежність, ефективність та відповідальність суддів» від 2010 р. якраз пов'язує процедури відбору і просування суддів у кар'єрі з гарантіями незалежності суддів⁵.

Норми Керівних принципів 1990 р. та Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи від 2010 р. здійснили вплив і на відповідне положення в законодавстві України, зокрема, у новій редакції Закону України «Про судоустрій і статус суддів», прийнятому в 2016 р. (далі – Закон 2016 р.) після усвідомлення необхідності докорінного реформування судової системи України⁶. Слід зазначити, що новий Закон 2016 р. вніс ясність у регулювання питання оцінки кандидатів для того, щоб уникнути особистісної складової при проведенні оцінки знань кандидата і об'єктивно оцінювати його якості. Узагальнивши умови відбору кандидатів на посаду судді, передбачені українським законодавством, їх можна розділити на наступні категорії: успішна здача кваліфікаційного іспиту; досягнення певного віку; наявність стажу роботи; наявність українського громадянства; дієздатність; наявність вищої юридичної освіти; володіння державною мовою; високі моральні якості. Підкреслимо, що такі критерії, що висуваються до суддів за законодавством України, показують високий рівень вимог до майбутніх суддів. Таким чином, можна стверджувати про безумовний вплив норм міжнародного права на оновлений Закон 2016 р. у контексті чіткого визначення критеріїв відбору кандидатів на посаду судді.

У контексті розгляду питання призначення суддів на посаду слід виокремити думку вітчизняного дослідника К.Л. Василяка, який акцентує увагу на проблемі проведення конкурсу на зайняття вакантної посади судді, оскільки в законодавстві відсутні критерії понять «розгляд питання» і «прийняття позитивного рішення»⁷. Дійсно, деякі категорії, за якими повинні оцінюватися особи, які взяли участь в конкурсі, повинні бути передбачені законодавчо. Тому, на основі вищевикладеного, пропонуємо визначити критерії компетентності судді як встановлені законом складові елементи, що впливають на успішність його професійної діяльності. На нашу думку, критерії необхідно розділити на особистісні (високі моральні якості) і професійні (юридичну освіту, стаж роботи, кваліфікація).

Важливі міжнародно-правові акти прийняті під егідою Ради Європи. Одним із найважливіших серед таких правових актів є Європейська хартія про статус суддів, прийнята Радою Європи у 1998 р. (далі – Хартія 1998 р.), прийнята державами-членами Ради Європи. Метою прийняття відповідної Хартії 1998 р. було врахування законами про статус суддів різних європейських держав положень Хартії з метою конкретного забезпечення найкращого рівня гарантій⁸. Порівнюючи положення Хартії 1998 р. з реаліями української судової системи, особливо щодо питання трудових прав суддів, можна зазначити, що, при прийнятті оновленого Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2016 р. законодавцем було враховано багато положень, передбачених в Хартії 1998 р. Зокрема, визначені гідна оплата праці суддів та належне соціальне забезпечення, які жодним чином не повинні впливати на неупередженість і незалежність судді. Також суддям у відставці, після настання пенсійного віку, виплачується пенсія або щомісячне довічне грошове утримання (за власним вибором судді). Крім того, судді наділені правами бути учасниками суддівського самоврядування, створювати громадські об'єднання та бути їхніми учасниками для захисту своїх прав та інтересів, а також підвищення професійного рівня. Загальним положенням, яке закріплене в обох правових актах, є право судді на підвищення свого професійного рівня та проходження з цією метою відповідної підготовки. Однак особливої уваги заслуговує положення, закріплене в праві України, що передбачає заборону суддів на приналежність до політичної партії або профспілки, прояв поваги до них, брати участь в політичних акціях, мітингах, страйках. Подібна правова норма відсутня в Хартії 1998 року^{9,10}.

Важливим положенням Хартії 1998 р., яке повинно бути імплементовано в законодавство України, є норма, відповідно до якої державам рекомендується надавати можливе житло в тому районі, де здійснює свою діяльність суддя¹¹. На відміну від Хартії 1998 р., українське законодавство не містить подібної правової норми.

Далі слід звернути увагу на відносини України з ЄС. Наразі усі відносини між Україною та ЄС регулюються положеннями Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 2014 р. (далі – Угода про асоціацію). Винятком не є і відносини у сфері правосуддя. Звичайно, особливого регулювання питання трудових прав відносин із суддями Угода про асоціацію не містить, однак вона закладає важливі основи співробітництва сторін. Так, відповідно до ст. 14 Угоди про асоціацію, у межах співпраці у сфері юстиції, свободи та безпеки Україна та ЄС особливого значення приділяють утвердженню верховенства права та зміцненню інститутів усіх рівнів у галузі управління та правоохоронних і судових органів. Напрямок співпраці реалізований у зміцненні судової влади, збільшенні її ефективності, гарантуванні її незалежності та неупередженості та боротьбу з корупцією. Відносини у сфері юстиції, свободи та безпеки будуть відбуватися на основі принципу поваги до прав людини та основоположних свобод. Згідно зі ст. 24 передбачається судово-співробітництво у цивільних та кримінальних справах, цілковито застосовуючи положення доцільних міжнародних і двосторонніх документів та ґрунтуючись на принципах юридичної визначеності й праві на справедливий суд¹². Таким чином, Угода про асоціацію передбачає загальні особливості співпраці між Україною та ЄС у сфері правосуддя. Саме з урахуванням подальшого розширення співпраці України та ЄС та адаптації законодавства України до правовим стандартам ЄС, на нашу думку, доцільно розглянути питання

трудовах відносин із суддями у положеннях права ЄС. Так, наприклад, слід звернути увагу на положення про необхідність забезпечення судді житлом, закріплене у Протоколі № 3 статуту суду ЄС в редакції від 2007 року. Зазначений документ накладає на суддів обов'язки проживати за місцезнаходженням Суду¹³. З урахуванням того факту, що Україна обрала для себе європейський вектор розвитку, а також приймає європейські цінності в питанні здійснення правосуддя, автор вважає за необхідне імплементувати вищезазначені норми в законодавство України. Спираючись на європейський вектор розвитку України та стандарти ЄС, пропонуємо доповнити Закон 2016 р. наступною правовою нормою: «Суддя повинен проживати в населеному пункті, де розташований суд, в якому він працює. Вища рада правосуддя, у визначених законом випадках, може погодитися на призначення на посаду судді, що проживає в іншому населеному пункті. У тих випадках, якщо суддя отримав згоду про призначення на посаду в населеному пункті, в якому він не проживає, то він має право на відшкодування дорожніх витрат, пов'язаних із переїздом з місця проживання до місця знаходження суду, в розмірі та порядку, визначених Вищою радою правосуддя». До того ж, Вищій раді правосуддя необхідно затвердити порядок розрахунку сум, передбачених для працівників, на відшкодування дорожніх витрат, пов'язаних з посадовим переїздом.

Висновки. Таким чином, можна зробити висновок, що міжнародне право в галузі забезпечення правового статусу суддів, яке включає в себе міжнародно-правове забезпечення як обов'язкового, так і рекомендаційного характеру, здійснило вплив на держави світу, серед яких і Україна. У цілому, після проведення реформи і прийняття в 2016 р. Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Україною дотримані всі основні права суддів і вимоги, що висуваються до правосуддя в положеннях міжнародних стандартів. Але в законодавстві ще залишилися деякі проблеми, які потребують більш детального правового врегулювання. Можна стверджувати, що вплив міжнародно-правових норм на законодавство України проявився в питаннях прав суддів на асоціації, об'єднання, підвищення кваліфікації, забезпечення недоторканності та неупередженості. Крім того, важливий внесок міжнародно-правовими нормами здійснено в питання критеріїв відбору кандидатів на посаду судді.

Розглянувши міжнародно-правові стандарти, автор пропонує внести ряд важливих змін в українські закони. Зокрема, доцільно внести зміни щодо врегулювання житлового питання суддів та виокремлення критеріїв, які висуваються до кандидата на посаду судді. Таким чином, усі відповідні зміни не тільки внесуть корективи в забезпечення трудових прав суддів та відповідності їхнього захисту нормам міжнародного права, а й будуть слугувати додатковими підставами для дотримання неупередженості та ефективності судової системи в Україні.

¹ Resolution 40/32, General Assembly, 23.11.1985. URL: <http://www.un.org/documents/ga/res/40/a40r032.html> (дата звернення: 05.02.2020).

² Basic Principles on the Independence of the Judiciary, 13.12.1985. URL: <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/independencejudiciary.aspx> (дата звернення: 10.02.2020).

³ Про судоустрій і статус суддів: Закон України № 1402-VIII від 02 червня 2016 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/> (дата звернення: 05.02.2020).

⁴ Guidelines on the Role of Prosecutors, 07.09.1990 URL: <https://www.ohchr.org/EN/Professionalinterest/Pages/RoleOfProsecutors.aspx> (дата звернення: 10.02.2020).

⁵ О независимости, эффективности и ответственности судей: рекомендация Комитета Министров Совета Европы CM/Rec(2010)12 от 17 ноября 2010 г. URL: <http://base.garant.ru/70390732/> (дата звернення: 05.02.2020).

⁶ Про судоустрій і статус суддів: Закон України № 1402-VIII від 02 червня 2016 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/> (дата звернення: 05.02.2020).

⁷ Василяк К.Л. Проблемні питання щодо деяких положень Закону України «Про судоустрій і статус суддів». *Становлення господарського судочинства в Україні – 20 років досвіду. Проблеми і перспективи*: матеріали наук.-практ. конференції (м. Одеса, 24–26 травня 2011 р.). Одеса: Астропринт, 2011. С. 132–138.

⁸ European Charter on the statute for judges, 10.07.1998. URL: <https://rm.coe.int/16807473ef> (дата звернення: 05.02.2020).

⁹ Там само.

¹⁰ Про судоустрій і статус суддів: Закон України № 1402-VIII від 02 червня 2016 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/> (дата звернення: 05.02.2020).

¹¹ European Charter on the statute for judges, 10.07.1998. URL: <https://rm.coe.int/16807473ef> (дата звернення: 05.02.2020).

¹² Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, 21 березня 2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011 (дата звернення: 11.02.2020).

¹³ Protocol (No 3) on the statute of the Court of Justice of the European Union, 25.03.1957. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A12008E%2FPRO%2F03> (дата звернення: 05.02.2020).

Резюме

Кочкова Г.В., Дей М.О. Вплив міжнародно-правових стандартів у сфері захисту трудових прав суддів та євроінтеграції України на реформування національного законодавства щодо трудових правовідносин із суддями.

У статті розкриваються особливості впливу міжнародно-правових норм та стандартів Ради Європи і ЄС у питанні забезпечення трудових прав суддів та врегулювання питання виникнення правовідносин із суддями. Проаналізовано положення Закону України «Про судоустрій і статус суддів» 2016 року. Розглянуто взаємовідносини України та ЄС у аспекті правосуддя та реформування судової системи відповідно до Угоди про асоціацію та вплив такого співробітництва на законодавство України. У статті проведено порівняння відповідності законодавства України міжнародно-правовим нормам. Крім того, автором запропоновані зміни, які необхідно внести у законодавство України з тим, щоб забезпечити захист трудових прав суддів та підвищити ефективність судової системи України.

Ключові слова: трудові права суддів, правовідносини із судьями, судова система України, міжнародно-правові норми, виникнення трудових правовідносин, трудові та соціальні права.

Резюме

Кочкова А.В., Дей М.А. Влияние международно-правовых стандартов в сфере защиты трудовых прав судей и евроинтеграции Украины на реформирование национального законодательства по вопросам трудовых правоотношений с судьями.

В статье раскрываются особенности влияния международно-правовых норм и стандартов Совета Европы и ЕС в вопросе обеспечения трудовых прав судей и урегулирования вопроса возникновения правоотношений с судьями. Проанализированы положения Закона Украины «О судостроительстве и статусе судей» 2016 года. Рассмотрены взаимоотношения Украины и ЕС в аспекте правосудия и реформирования судебной системы в соответствии с Соглашением об ассоциации и влияние такого сотрудничества на законодательство Украины. В статье проведено сравнение соответствия законодательства Украины международно-правовым нормам. Кроме того, автором предложены изменения, которые необходимо внести в законодательство Украины с тем, чтобы обеспечить защиту трудовых прав судей и повысить эффективность судебной системы Украины.

Ключевые слова: трудовые права судей, правоотношения с судьями, судебная система Украины, международно-правовые нормы, возникновение трудовых правоотношений, трудовые и социальные права.

Summary

Anna Kochkova, Maryna Dei. Influence of International Law Standards in the Field of Judges Labor Protection and European Integration on the Reform of National Law.

The legal regulation of the work of judges is important at the international level, confirming the huge number of international legal acts regulating this issue. A number of important documents have been adopted at the regional level, namely under the auspices of the Council of Europe and the EU.

The provisions of the Law of Ukraine “On Judiciary and Status of Judges” of 2016 are analyzed. The relations between Ukraine and the EU in the aspect of justice and judicial reform in accordance with the Association Agreement and the impact of such cooperation on the legislation of Ukraine are considered. We can argue for the unconditional influence of the rules of international law on the updated Law of 2016 in the context of a clear definition of the criteria for the selection of candidates for the post of judge.

The article reveals the peculiarities of the influence of the international legal norms and standards of the Council of Europe and the EU in the matter of securing the labor rights of judges and regulating the issue of legal relations with judges. The article compares the compliance of Ukrainian legislation with international legal standards. In addition, the author proposes changes that need to be made to the legislation of Ukraine in order to ensure the protection of the labor rights of judges and increase the efficiency of the judicial system of Ukraine.

Having considered violations of labor rights and court decisions on these issues, as well as norms of international law and legislation of European countries, the author proposes to introduce a number of important changes in Ukrainian laws. In particular, it is advisable to make changes to regulate the housing issue of judges by the selection of criteria that are put forward to a candidate for judicial office, recruitment procedures and grounds for dismissal of a judge for professional unfitness. Thus, all relevant changes will not only make adjustments to ensure the labor rights of judges and their protection to international law, but will also serve as additional grounds for maintaining the impartiality and efficiency of the judicial system in Ukraine.

Key words: labor rights of judges, legal relations with judges, judicial system of Ukraine, international legal norms, emergence of labor legal relations, labor and social rights.

DOI: 10.36695/2219-5521.1.2020.71

УДК 341.9.019:082

Н.В. ЛІННИК

*Наталія Василівна Лінник, кандидат юридичних наук, доцент Київського університету права НАН України, завідувач відділення «Право» Коледжу ПДАТУ**

ORCID: 0000-0003-0705-2922

ПРАВА ЛЮДИНИ ПОЧИНАЮТЬСЯ З ПРАВ ДИТИНИ

Постановка проблеми. Понад 70 років тому, 10 грудня 1948 р., Генеральною Асамблеєю ООН було схвалено Загальну декларацію прав людини. Цей документ є одним із найважливіших документів XX ст. і залишається таким для XXI століття. Загальна декларація прав людини і на сьогодні є нормативним мірилом, яке претендує на загальну всесвітню значущість і яке вже не можна ігнорувати.

У кожній державі, в кожному суспільстві найбільшою цінністю є діти, майбутнє держави й суспільства. Тому ця категорія осіб повинна перебувати під особливим захистом як державних, так і громадянських структур.

Люди у віці до 18 років згідно з міжнародно-правовими критеріями є неповнолітніми і тому належать до «дітей» (Декларація прав дитини 1959 р., Конвенція ООН про права дитини 1989 р.).

© Н.В. Лінник, 2020

* *Natalia Linnik, Ph.D. in Law, Associate Professor of Kyiv University of Law of the NAS of Ukraine, Head of the Law Department of the PDATU College*